

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 9308

Ekli “Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2025 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin Karar”ın yürürlüğe konulmasına, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanununun 12 nci ve 13 üncü maddeleri ile 5488 sayılı Tarım Kanununun 19 uncu maddesi gereğince karar verilmiştir.

24 Aralık 2024

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

TARIM SİGORTALARI HAVUZU TARAFINDAN 2025 YILINDA KAPSAMA ALINACAK RİSKLER, ÜRÜNLER VE BÖLGELER İLE PRİM DESTEĞİ ORANLARINA İLİŞKİN KARAR

Teminat altına alınacak ürünler ve riskler

MADDE 1- (1) Bu Karar kapsamında bitkisel ürünler ve mantar ürünü üretimi için dolu ana riski ile birlikte fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, sel ve su baskını ve kara, hava, deniz taşıtının çarpma riskleri ile tarla ürünlerinde, sebzelelerde ve çilek ürününde yaban domuzu ve geyik zararı, pamuk ürününde hasat döneminde miktar kaybına yol açan yağmur zararı, ayçiçeği ürününde kuş zararı ek riskleri dolu paketi halinde verilir. Bu sayılan risklere ilave olarak, isteğe bağlı olmak üzere;

a) Açık alanda yetiştirilen meyveler, yağgülü ve enginar için don riski,

b) Dolu ağı ve örtü ile destek (telli terbiye) sistemlerinde ve bu sistemlerin altında bulunan ürünlerde; dolu, dolu ağırlığı, kar ağırlığı, fırtına, hortum, yangın, deprem, heyelan, sel ve su baskını, kara, hava, deniz taşıtının çarpması riskleri,

c) Kiraz, incir ve üzüm ürünlerinde yağmur riski,

ç) Şekerpancarı, çerezlik kabak, domates, biber, patlıcan, karpuz, kavun, patates ürünlerinde yeniden ekim dikim masrafı olarak ödenecek don zararı,

d) Altıntop, limon, mandalina, portakal ve üzüm ürünlerinde sıcak hava zararı riski,

ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında, Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen kayıt sistemlerine kayıtlı çiftçilerin, özlük, ürün ve arazi bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır.

(2) Meyve ağaçları, çay, asmalar ile bu ürünlerin fidanlarında ve süs bitkisi fidanlarında paket halinde; dolu, fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, kara, hava, deniz taşıtının çarpması, kar ağırlığı, sel ve su baskını riskleri, sadece fidanlarda yaban domuzu ve geyik zararı riski ile meyve ve bağ fidanlarında don riski ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında; Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen kayıt sistemlerine kayıtlı çiftçilerin, özlük, ürün ve arazi bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır.

(3) Köy bazlı verim sigortasıyla, kuru tarım alanlarında yetiştirilen buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, nohut, kırmızı mercimek, yeşil mercimek ve yağlık ayçiçeği ürünlerinden, dolu paketi dışındaki; kuraklık, don, sıcak rüzgar, sıcak hava dalgası, aşırı nem, aşırı yağış risklerinden kaynaklı verim azalışları, ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında; Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen kayıt sistemlerine kayıtlı çiftçilerin, özlük, ürün ve arazi bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır.

(4) Seralar için dolu ana riski ile birlikte; fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, sel ve su baskını ile kara, hava, deniz taşıtının çarpması, kar ağırlığı ek riskleri, seranın örtü malzemesi, konstrüksiyon (iskelet) kıymetlerinin doğrudan bir zarara uğraması sonucu enkazın sökülmesi, kaldırılması, temizlenmesi, taşınması masrafları paket halinde; ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında; Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen kayıt sistemlerine kayıtlı çiftçilerin, özlük, sera ve ürün bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır.

(5) Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen kayıt sistemlerine kayıtlı büyükbaş hayvanlar için ölüm riski ve ek olarak isteğe bağlı olmak üzere hırsızlık, terör, grev, lokavt, kargaşa ve halk hareketleri riskleri; ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında; mevcut tesis, işletme ve yetiştiricilik bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır.

(6) Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen kayıt sistemlerine kayıtlı küçükbaş hayvanlar için ölüm riski ve ek olarak isteğe bağlı olmak üzere hırsızlık, terör, grev, lokavt, kargaşa ve halk hareketleri riskleri; ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında;

mevcut tesis, işletme ve yetiştiricilik bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır.

(7) Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen kayıt sistemlerine kayıtlı, kapalı sistemde üretim yapılan, biyogüvenlik ve hijyen tedbirleri alınmış tesislerde yetiştirilen kümes hayvanları ile açık ve yarı açık sistemde yetiştirilen kümes hayvanları için ölüm riski ve ek olarak isteğe bağlı olmak üzere terör, grev, lokavt, kargaşa ve halk hareketleri riskleri; ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında; mevcut tesis, işletme ve yetiştiricilik bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır.

(8) Denizlerde ve iç sularda yetiştirilen su ürünleri için hastalık, yetiştiricinin kontrolü dışındaki kirlenme ve zehirlenmeler, fırtına, hortum, deprem, sel ve su baskını, kazalar, predatörler, alg patlaması nedeniyle meydana gelen ölüm riski ile isteğe bağlı olmak üzere;

a) Kafes ve ağlar için kazalar, predatör saldırısı, fırtına, hortum, deprem, sel ve su baskını,

b) Su ürünleri ile kafes ve ağlar için hırsızlık,

c) Terör, grev, lokavt, kargaşa ve halk hareketleri,

riskleri ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında; Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen kayıt sistemlerine kayıtlı olan işletmelerin; mevcut tesis, işletme ve yetiştiricilik bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır.

(9) Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen kayıt sistemlerine kayıtlı, plakalı kovanlar için; fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, sel ve su baskını, kara, hava, deniz taşıtının çarpması, nakliye ile vahşi hayvan saldırısı riskleri; ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında; mevcut tesis, işletme ve yetiştiricilik bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır.

(10) Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen kayıt sistemlerine kayıtlı, ipek böceği yetiştiriciliği (tohum, larva, ipek böcekleri ve kozaları) için; fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, sel ve su baskını, kara, hava, deniz taşıtının çarpması, ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında; mevcut tesis, işletme ve yetiştiricilik bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır.

(11) Risk incelemesi sonucunda, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından sigortalanması uygun görülmeyen tesisler, işletmeler, ürünler ve riskler sigorta edilmez.

(12) Tarım Sigortaları Havuzu tarafından sigorta edilmeyen tesisler, işletmeler, ürünler ve riskler ile ilgili genel şartlar, tarife ve talimatlarla kapsam dışı bırakılmış haller ve kayıplar, 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanununun 17 nci maddesindeki uygulama yılında yer alan riskler arasında sayılmaz.

Prim desteği

MADDE 2- (1) Bu Karar kapsamında belirlenen riskler için 2025 yılında, sigorta priminin %50'si oranında prim desteği Tarım Sigortaları Havuzuna Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibinden aktarılarak karşılanır.

(2) Açık alanda yetiştirilen meyveler, yağgülü, enginar, şekerpancarı, çerezlik kabak, domates, biber, patlıcan, karpuz, kavun, patates ürünleri ile meyve ve bağ fidanlarında, birinci fıkrada belirtilen orana ilave olarak, sadece don riski primine bu desteğin 1/3'ü oranında ek prim desteği Tarım Sigortaları Havuzuna Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibinden aktarılarak karşılanır.

(3) Sigorta priminin; köy bazlı verim sigortasında %70'i, büyükbaş dar kapsamlı-2 (20 ay ve üzeri dişi süt sığırlarının) sigorta tarifesinde ise; %60'ı oranında prim desteği, Tarım Sigortaları Havuzuna Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibinden aktarılarak karşılanır.

Meteorolojik veri paylaşımı

MADDE 3- (1) 5363 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi çerçevesinde, tarım sigortalarında teminatların geliştirilmesi, risklerin değerlendirilmesi, aktüerya ve hasar tespit çalışmalarının etkin bir şekilde yürütülmesi için Meteoroloji Genel Müdürlüğü günlük ve/veya aylık meteorolojik verileri; radar tek saha kapsama alanlı görüntüleri, arşiv verileri ve radar extranet erişimi; yıldırım tespit ve takip sistemi erişimi ve arşiv verileri; MeteoUyarı web servis verileri; köy/ilçe bazlı kuraklık indisleri verileri ve kuraklık haritaları; meteorolojik uyarı/alarm web servis verileri, erken uyarı sistemi web servis verileri gibi verileri/hizmetleri Tarım Sigortaları Havuzu ile dijital ortamda ücretsiz olarak paylaşır.

Cezai hükümler

MADDE 4- (1) Haksız yere yapılan destekleme ödemeleri, ödeme tarihinden itibaren, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranları dikkate alınarak, hesaplanan kanuni faizi ile birlikte anılan Kanun hükümlerine göre geri alınır. Haksız ödemenin yapılmasında, ödemeyi sağlayan belgeleri düzenleyen gerçek ve tüzel kişiler, geri alınacak tutarların tahsilinde müştereken sorumlu tutulurlar.

(2) 5363 sayılı Kanun ile belirlenen sigorta primi destekleme ödemelerinden, idari hata sonucu düzenlenen belgelerle yapılan ödemeler hariç, haksız yere yararlandığı tespit edilen üreticiler, beş yıl süreyle hiçbir destekleme programından yararlandırılmaz.

Yürürlük

MADDE 5- (1) Bu Karar 1/1/2025 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6- (1) Bu Karar hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.